

წიგნიერებებზე დამოკიდებულების სარეაბილიტაციო ცენტრების  
მიმოხილვა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული დიზაინი

ნიკოლოზ სანაია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის*

*ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტის მაგისტრის*

*აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

თანამედროვე არქიტექტურა და მდგრადი განვითარება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გიორგი კილურაძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2025

## განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოყენებულ, გამოსაყენებლად მიღებულ, ან დასაცავად წარმოდგენილ მასალებს, რომელიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული, ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნიკოლოზ სანაია

16 ივნისი, 2025

## მადლობა

ნაშრომის მომზადების პროცესში დახმარებისთვის მადლობა მინდა გადავუხადო ყველა იმ ადამიანს, რომელთა გარეშეც წარმოუდგენელი იქნებოდა კვლევაზე მუშაობა.

განსაკუთრებული მადლობა ნაშრომის ხელმძღვანელს, გიორგი კილურაძეს გაწეული დახმარებისთვის. მისი კონსტრუქციული უკუკავშირის, ყველა ეტაპზე ჩართულობისა და რჩევების გარეშე, წარმოუდგენელი იქნებოდა ნაშრომის შექმნა. მისმა მხარდჭერამ კიდევ უფრო საინტერესო გახადა კვლევის პროცესი.

## აბსტრაქტი

ნარკოდამოკიდებულება მსოფლიოში საკმაოდ სტიგმატიზირებული და ტაბუ დადებული საკითხია. ამ პრობლემის მქონე ადამიანებისთვის კი, დამსჯელობითი ღონისძიებების ნაცვლად, რეაბილიტაციასა და თერაპიაზე აქცენტი, მათთვისა და საზოგადოებისთვის დიდ მნიშვნელობას ატარებს. ნაშრომში განხილულია სუბსტანციებზე დამოკიდებულებების რეაბილიტაციის ცენტრების მახასიათებლები ორი უცხოური დაწესებულებისა და ხუთი ქართული ცენტრის მაგალითზე.

ნაშრომში განხილულია, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული დიზაინის და თერაპიული არქიტექტურის შვიდი საკვანძო ელემენტი და როგორ მიესადაგება მათ შერჩეული შენობები. ნაშრომი გვაჩვენებს, რომ ჩვენს ქვეყანაში, მსგავსი ცენტრების დახვეწის დიდი დიაპაზონია. ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით და მათი გათვალისწინებით, დასმულია საპროექტო დავალება და შერჩეულია ლოკაცია.

საკვანძო საკითხები: სუბსტანციებზე დამოკიდებულება, ნარკოდამოკიდებულების რეაბილიტაციის ცენტრი, თერაპიული არქიტექტურა, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული დიზაინი.

## **Abstract**

Substance abuse remains a highly stigmatized and taboo subject worldwide. For individuals struggling with this issue, prioritizing rehabilitation and therapy over punitive methods is crucial, and holds important value, for them and society. This paper explores characteristics of rehab centers using case study method of two western facilities and five Georgian.

Research also, looks at seven key elements of evidence based design and therapeutic architecture, and examines how selected buildings fit into this principles. Findings highlight that, there is huge room for improvement in the design of such centers in Georgia. Based on this analysis, design brief has been formulated and a location has been selected accordingly.

Keywords: substance dependence, addiction rehabilitation center, therapeutic architecture, evidence-based architecture.